

MARTINI, UN CARDENAL COMPROMÈS AMB EL POBLE

El cardenal Carlo Maria Martini, que morí el 31 d'agost passat, reclamava una Església que s'identifiqués amb el «poble de Déu»: humil i senzilla. Compromès amb els «goigs i les esperances, les tristeses i les angoixes» dels homes i dones d'aquest moment històric, va maldar per obrir-se al món intel·lectual, a les altres religions i als que no creuen. «No va ser Pere, però va ser Pau i Joan a la vegada». Així descriu José Manuel Vidal (religió digital) al cardenal que no va arribar a ser papa, però que va intentar, des de la seva influència, posar al dia una Església, que segons ell, porta 200 anys de retard. També hagués pogut ser el successor del pare Arrupe, els jesuïtes ho volien (Gabriel Mª Otorra, Eclesalia), però Joan Pau II, va preferir confiar-li la diòcesi de Milà. Probablement, Martini papa, hagués endegat el Secretariat per atendre els problemes del món contemporani, que el cardenal Suenens proposava (cf. Actes del Concili) cosa que no han fet Joan Pau II ni Benet XVI.

Martini era un home dialogant, convençut com estava de que el món actual s'allunya de l'Església, perquè aquesta no s'identifica, de forma activa, amb els seus problemes. La Cúria, que viu una realitat endògena, «manipula y no informa al papa» (ho va dir en el seu judici P. Gabriele, ex majordom del papa). Quina raó té el bisbe Casaldàliga quan en un dels seus poemes li recomana al papa: «Deja la curia, Pedro / dismantela el sinedrío y la muralla, / ordena que se cambien todas las filacterias impecables / por palabras de vida, temblorosas».

Martini volia una Església encarnada, com s'encarnà Jesús; sense cap tipus de poder ni privilegis. Una Església orientada inequívocament als pobres, que demani perdó a les dones per negar-los-hi —sistemàticament— l'opció al sacerdoci, que doni veu als laics, que revisi l'exclusió del divorciats als sacraments, que reconegui el celibat opcional, que revisi la seva visió tancada sobre el sexe, que tingui respecte pels homosexuals...

L'«aggiornamento» de Joan XXIII, no ha estat la línia seguida pels que després havien d'aplicar els decret del Vaticà II, tot i que Martini considerava que havia quedat curt, i que en el temps, els documents d'aquell esdeveniment que va commoure el món, resulten obsolets pels canvis experimentats els últims 50 anys, principalment en el camp de la ciència. Cal, doncs, com ell demanava, un Vaticà III, per a posar l'Església al dia.

Els últims anys, el cardenal que s'havia compromès amb la cultura postmoderna, deia que només li quedava l'opció de pregar per l'Església que somniava. Amb el seu traspàs hem quedat orfes del seu carisma, però hem de seguir treballant, i pregant, per una Església menys dogmàtica, més oberta als signes del temps, lluny del immobilisme fàctic ancorat en el lema: «*Roma locuta, causa finita*»; podríem dir més cristiana?

Salvador Sol
Octubre 2012